

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3 Lobbyen

13 maximumscore 2

voorbeeld van een juiste omschrijving:

- Lobbyen betekent dat mensen (namens organisaties, bedrijven) op een **informele manier / via direct contact met politici** 1
- proberen **het overheidsbeleid te beïnvloeden** (in overeenstemming met belangen van organisaties/bedrijven die de lobbyist vertegenwoordigt) 1

14 maximumscore 2

- de articulatiefunctie 1
- want de PvdA-Kamerleden hebben met hun initiatiefnota een maatschappelijke wens – lobby-invloed zichtbaar maken – op de politieke agenda geplaatst 1

15 maximumscore 2

- citaat (één van de volgende): 1
  - “Een door hen samengestelde werkgroep van Kamerleden moet de voorstellen in regelingen omzetten.” (regels 12-15)
  - “een ‘lobby-paragraaf’ bij wetgeving (, waarin het ministerie laat zien welke belangen zijn aangekaart en hoe die zijn afgewogen)” (regels 23-26)
- Een vervolgstap na de presentatie van de nota is dat Kamerleden met een wetsvoorstel komen. Dat wordt bedoeld met “de voorstellen in regelingen omzetten” 1

16 maximumscore 2

- kenmerk 2: Er is openbaarheid van bestuur 1
- (voorbeeld van een juiste uitleg) Dit kenmerk houdt in dat informatie over het overheidsbeleid en het tot stand komen van beleid openbaar moet zijn. Dat wil zeggen: voor iedereen toegankelijk. Omdat de Kamerleden de lobbypraktijk meer inzichtelijk willen maken, dragen hun voorstellen bij aan de openbaarheid van het bestuur 1

of

- kenmerk 1: De bevoegdheden van bestuursorganen zijn gebaseerd op de Grondwet 1
- (voorbeeld van een juiste uitleg) Kamerleden maken gebruik van hun bevoegdheid om een wetsvoorstel in te dienen. Deze wetgevende taak staat in de Grondwet (art. 81 Grondwet) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 maximumscore 2

knelpunt 1: afnemende invloed van het parlement ten opzichte van de regering

Het volgende citaat is daarvan een voorbeeld:

- “Het gaat om wie de kaders van wetgeving mede bepaalt. Wij als Kamerleden hebben geen idee wie er in de vroegste fase meedenken.” (regels 29-33) / “Als Kamerlid kun je niet zien wie ... iets veranderen” (regels 33-36)

1

knelpunt: 2: ongelijke toegangsmogelijkheden tot de politieke arena

Het volgende citaat is daarvan een voorbeeld:

- “en als burger kun je alleen in de marge iets veranderen” (regels 35-36)

1

18 maximumscore 2

voorbeelden van juiste antwoorden:

- de invoerfase, want lobbyisten proberen via contacten met politici hun wensen op de politieke agenda te krijgen
- de omzettingfase, want in deze fase verzamelen ambtenaren en politici informatie over het te voeren beleid / want in deze fase geven deskundigen/adviesorganen adviezen over het te voeren beleid. Juist in deze fase proberen lobbyisten invloed uit te oefenen op ambtenaren, politici of adviesorganen van de overheid (de beleidsvoorbereiding)

1

1

Opmerking

Alleen 1 scorepunt toekennen voor een combinatie van juiste fase met juiste uitleg.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 maximumscore 4

voorbeelden van juiste antwoorden (twee van de volgende):

voorbeeld 1

- machtsbron: de ex-politici hebben veel kennis/deskundigheid
- voorbeeld van een juiste uitleg:
De ex-politici lobbyen vaak in sectoren waar ze als politicus veel mee te maken hebben gehad en ze beschikken dus over veel inhoudelijke kennis op het betreffende vakgebied/beleidsterrein. / De ex-politici beschikken over kennis over het verloop van het politieke proces en weten dus goed op welk moment en op welke wijze ze het meest efficiënt invloed kunnen uitoefenen op de besluitvorming

voorbeeld 2

- machtsbron: de ex-politici beschikken over een netwerk
- voorbeeld van een juiste uitleg:
Doordat ze zelf in de politiek werkzaam zijn geweest, hebben ze daar (veel) contacten. Ze weten daardoor dus beter bij wie ze moeten zijn / kunnen dus makkelijker in contact komen met de juiste personen om hun doelen te bereiken

voorbeeld 3

- machtsbron: de ex-politici hebben veel ervaring
- voorbeeld van een juiste uitleg:
Doordat ze tijdens hun politieke carrière (veel) ervaring hebben opgedaan met politieke besluitvormingsprocessen, kunnen ze goed inschatten welke momenten en methoden het meest geschikt zijn om invloed uit te oefenen op de besluitvorming

per juist voorbeeld van een machtsbron	1
per juiste uitleg van een machtsbron	1

Vraag	Antwoord	Scores
20	maximumscore 3	
	a	
	<ul style="list-style-type: none"> • voorbeelden van een juist antwoord (één van de volgende): 	1
	<ul style="list-style-type: none"> – In de topfuncties van VNO-NCW. In deze organisatie zitten vier bestuurders afkomstig van de VVD, een rechtse politieke partij, tegenover één bestuurder van de PvdA, een linkse politieke partij. 	
	<ul style="list-style-type: none"> – In de topfuncties van ABN AMRO. in dit bedrijf zitten (van de vijf bestuurders) drie bestuurders die afkomstig zijn van de VVD, een rechtse partij, en één bestuurder van de PvdA, een linkse partij. 	
	b	
	<p>voorbeelden van een juiste verklaring voor het feit dat vier bestuurders in VNO-NCW of drie bestuurders van ABN AMRO afkomstig zijn van de VVD en één bestuurder van de PvdA, een linkse partij:</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Rechtse politieke partijen zoals de VVD, benadrukken meer dan linkse partijen zoals de PvdA, het belang van de vrijemarkteconomie of economische vrijheid. Dit uitgangspunt (van het liberalisme) past bij de visie van of de belangen van werkgevers / van de werkgeversorganisatie VNO-NCW 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Een linkse partijpolitiek zoals de PvdA wil meer regels voor het bedrijfsleven – beperking van de ondernemersvrijheid – om de werknemers beter te kunnen beschermen / om meer gelijkheid te bevorderen. Dit uitgangspunt strookt niet met de belangen / de visie van werkgeversorganisatie VNO-NCW en van een rechtse politieke partij zoals de VVD 	1
21	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • het (rechts)populisme / De PVV hanteert een populistische stijl van politiek bedrijven 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • voorbeelden van juiste kenmerken (twee van de volgende): 	2
	<ul style="list-style-type: none"> – Er is een afkeer van de gevestigde orde / het establishment van de politieke, economische en culturele elite. 	
	<ul style="list-style-type: none"> – Er wordt vaak verwezen naar de wil van ‘het volk’. 	
	<ul style="list-style-type: none"> – Er wordt vaak verwezen naar de eenheid van het land / vaderlandsliefde / benadrukken van de natiestaat. 	
	<ul style="list-style-type: none"> – Er worden uitingen gedaan tegen migratie. 	
	<ul style="list-style-type: none"> – De nadelen van een multi-etnische samenleving worden benadrukt. 	
	<ul style="list-style-type: none"> – Er is een afkeer van de invloed van internationale organisaties als de EU. 	
	per juist kenmerk	1

Vraag	Antwoord	Scores
22	maximumscore 3	
	• a = de Europese Commissie	1
	• b = de Raad van de Europese Unie	1
	• c = het Europees Parlement	1
23	maximumscore 2	
	• één van de volgende:	1
	– vrij verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal	
	– het garanderen van eerlijke concurrentie	
	• voorbeeld van een doel van de Europese samenwerking:	
	bevorderen van welvaart / vrede / stabiliteit / veiligheid	1